

Eigen verkeersregels voor fietsers

Fietsers die in de verboden richting rijden, of met twee naast elkaar blijven rijden, of links op het fietspad rijden, ... het wordt geregeld voor wrijving bij de automobilisten.

En niet alleen bij hen. Ook voetgangers raken al eens geïrriteerd wanneer fietsers op het trottoir rijden, of op het zebrapad oversteken. De wrijving is in sommige gevallen terecht, maar niet altijd. Vaak gaat het immers om toegestaan gedrag.

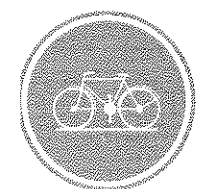
Bestuurders die uit een zijstraat komen moeten er dan aan denken dat er ook fietsers van rechts kunnen opdagen op het fietspad. Ook indien op de weg een bordje **D10** staat, zijn de fietsers verplicht op het aangeduide weggedeelte te rijden.

Er is geen fietspad, dan moeten fietsers daar op rijden, tenminste indien het berijdbaar is. Het fietspad op de grond aangeduid met twee witte evenwijdige onderbroken strepen, dan mogen fietsers er alleen op rijden indien het rechts in de rijrichting ligt.

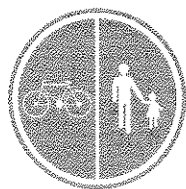

D10
Deel van de openbare weg voorbehouden voor het verkeer van voetgangers en fietsers

Is er geen fietspad, dan mogen fietsers op de gelijkgrondse bermen en op de parkeerstroken rijden, of op de rijbaan. Ze mogen ook op de bijzondere overrijdbare bedding of in de busstrook rijden indien het symbool van een fiets op het betrokken verkeersbord afgebeeld staat.

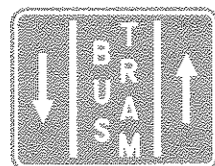

D7
Verplicht fietspad

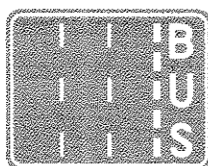

D9
Deel van de openbare weg voorbehouden voor het verkeer van voetgangers, van fietsen en van tweewielige bromfietsen klasse A

het fietspad aangeduid met verkeersborden **D7** of **D9**, dan mag er op gereden worden in de richting van waaruit die signalisatie zichtbaar is. Een links gelegen fietspad mag dus alleen gebruikt worden indien het in die rijrichting gesignaleerd met een bordje **D7** of **D9**. In dat geval gaat het meestal om een tweerichtingsfietspad, waarbij het bord **D7** zo geplaatst is dat het in de 2 rijrichtingen zichtbaar is.

F18
Aanwijzing van een bijzonder overrijdbare bedding, voorbehouden aan het verkeer van voertuigen van geregelde diensten voor gemeenschappelijk vervoer

F17
Aanduiding van de rijstroken van een rijbaan met een strook voorbehouden voor autobussen

In bepaalde gevallen mogen de fietsers ook op de verhoogde bermen en zelfs op het trottoir rijden.

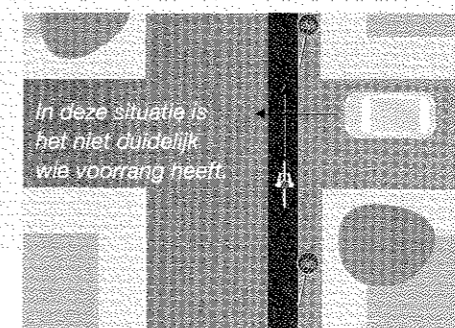
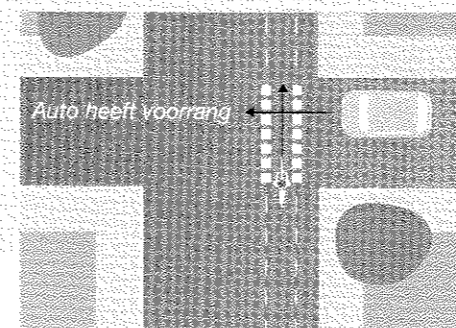
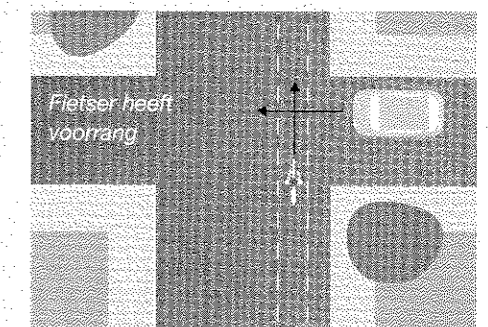
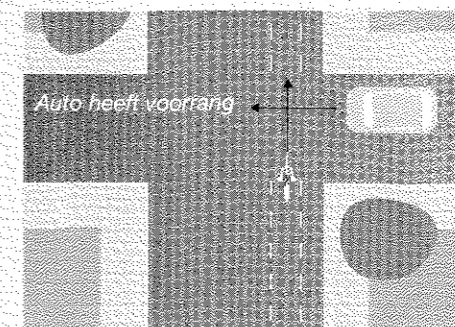
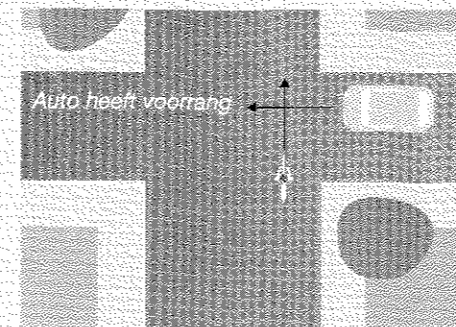
Kinderen van minder dan 9 jaar mogen altijd op het trottoir rijden met een kleine kinderfiets (wieldiameter van maximum 50 cm, banden niet inbegrepen).

Andere fietsers mogen enkel op het trottoir rijden indien tegelijkertijd aan volgende voorwaarden is voldaan:
 \ er is geen fietspad voorhanden of het is niet berijdbaar
 \ de weg ligt niet in een bebouwde kom
 \ de fietser moet rechts in de gevolgde rijrichting rijden (dus niet op het links gelegen trottoir)
 \ de fietser moet voorrang verlenen aan de andere gebruikers van het trottoir.

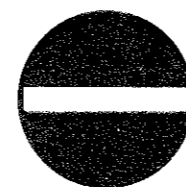
Fietsers mogen met maximum 2 naast elkaar op de rijbaan rijden, uiteraard op voorwaarde dat er geen fietspad is. Zij zijn evenwel verplicht in één enkele file te rijden "wanneer het kruisen niet mogelijk is", d.w.z. wanneer een tegenligger erdoor zou verhinderd worden door te rijden.

De fietsers moeten ook achter elkaar gaan rijden "bij het naderen van een achteropkomend voertuig", maar die verplichting is enkel van toepassing buiten de bebouwde kommen.

Vele fietsers zijn ervan overtuigd dat ze in éénrichtingsstraten altijd in de "verboden" richting mogen rijden. Fout! Dit is alleen toegelaten indien onder het bord **C1** (verboden richting voor iedere bestuurder) een bijkomend wit bord **M2** of **M3** is aangebracht,

waarop een fiets afgebeeld staat. Staat dit bordje er niet, dan is het absoluut verboden tegen de rijrichting in te rijden. Dit toch doen is een overtreding van de derde graad, waarvoor een onmiddellijke boete van 150 Euro is voorzien. Bovendien kan de fietser dan niet de voorrang van rechts inroepen als hij vanuit een verboden richting een kruispunt oprijdt.

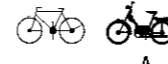
C1
Verboden richting voor ieder bestuurder

UITGEZONDERD

M2

UITGEZONDERD

M3

Nog een wijd verbreide misvatting is dat fietsers altijd en overal voorrang hebben op het gemotoriseerd verkeer. Uit enquêtes blijkt dat zowat de helft van alle fietsers daarvan overtuigd zijn. Het tegendeel is nochtans waar: voor fietsers gelden in principe dezelfde voorrangregels als voor andere weggebruikers: ze moeten voorrang geven aan wie van rechts komt, ze moeten aan iedereen voorrang verlenen wanneer ze een manoeuvre uitvoeren (b.v. van rijstrook veranderen of rechtsomkeer maken), ze moeten de stopborden respecteren even-

als omgekeerde driehoeken (verplichting voorrang te verlenen), enz.

Voor de fietsers zijn er wel twee belangrijke uitzonderingen op die voorrangplicht:

\ Wanneer een fietser aan het einde van een fietspad de rijbaan oprijdt om rechtdoor te rijden, dan wordt dit niet als een manoeuvre beschouwd. De fietser heeft dan voorrang (van rechts) ten opzichte van de achteropkomende bestuurders op de rijbaan. Maar wanneer het fietspad doorloopt en een fietser het fietspad verlaat om van richting te veranderen, om in te halen of om langsheen een hindernis te rijden, dan moet hij wel voorrang geven aan de bestuurders op de rijbaan.

\ Een fietser die, zoals het verkeersreglement voorschrijft, op het fietspad rijdt, heeft voorrang op de bestuurders die dit fietspad oversteken. Buiten de kruispunten wordt die regel zonder problemen toegepast, maar op kruispunten zorgt hij vooral voor verwarring, misverstanden, ... en daardoor ook voor gevaarlijke situaties.

Of die regel al dan niet van toepassing is, hangt immers in belangrijke mate af van de wijze waarop op het fietspad is aangeduid en of het al dan niet doorloopt op het kruispunt zelf.

Uit de verschillende situaties die hierboven schematisch zijn weergegeven, blijkt dat de regel alles behalve duidelijk is; en de kwestie wordt nog ingewikkelder wanneer op het kruispunt ook nog voorrangsborden zijn geplaatst.

Het doel van deze speciale voorrangregel is in feite de fietsers te bevoordelen in het verkeer en

hen beter te beschermen, maar gezien de verwarring die daarover bestaat, kan men zich terecht afvragen of het niet beter zou zijn, ook en vooral voor de veiligheid van de fietsers zelf, deze bijzondere regel gewoon af te schaffen en de gewone voorrangregels (voorrang van rechts enz.) toe te passen. Zo zou België zich trouwens ook op één lijn stellen met de andere Europese landen. Daar gelden voor fietsers op een fietspad immers ook de gewone voorrangregels.

Oversteken op het zebrapad

Om de rijbaan over te steken moeten de fietsers gebruik maken van de oversteekplaats voor fietsers, indien er een is.

Op plaatsen waar geen oversteekplaats voor fietsers is voorzien gebruiken fietsers vaak het zebrapad om over te steken. Wanneer ze daarbij van hun fiets stappen om te voet over te steken, worden ze als voetganger beschouwd en hebben ze dus voorrang op de voertuigen die het zebrapad naderen.

Maar dat is niet zo wanneer fietsers al rijdend oversteken. Weliswaar bevat het verkeersreglement geen bepaling die dat verbiedt, maar het is duidelijk dat fietsers er dan wel voor moeten zorgen de voetgangers bij het oversteken niet te hinderen. Bovendien hebben zij dan, in tegenstelling tot de voetgangers, geen voorrang op het naderende verkeer.

Een fietser die oversteekt heeft alleen voorrang wanneer hij rijdt op een fietspad dat over de rijbaan doorloopt, of nog wanneer de lichten voor hem op groen staan.

Tekst: Karel Van Coillie, verkeersjurist